

Peilingen

Mededelingenrubriek

Heropening sluis

In Nieuwegein is door staatssecretaris De Vries van Verkeer de gerenoveerde Prinses Beatrixsluis heropend. De modernisering van de sluis leverde veel hinder voor het scheepvaartverkeer op. Jaarlijks passeren schepen met bij elkaar zo'n vijftig miljoen ton lading de tussen het Amsterdam-Rijnkanaal en de Lek gelegen sluis. Volgens Rijkswaterstaat is de uit 1938 daterende sluis nu de modernste van Europa (Bron: *NRC Handelsblad*, 14 juni 1999).

Dudok-gemaal gered

Een door Willem Marinus Dudok (1884-1974), één van de belangrijkste architecten van de twintigste eeuw, ontworpen pomp-gemaal aan het Laapersveld in Hilversum is ternauwernood behouden gebleven. Het gemaal staat in een door Dudok in 1919 ontworpen vijverpark, en is een typologisch zeldzaam object dat de invloed van de Amsterdamse School op de architect toont. Hoewel het gemaal al sinds 1990 op de rijksmonumentenlijst stond, dreigde het door verval en vandalisme verloren te gaan. Door een ingrijpende restauratie onder leiding van de dienst stadsontwikkeling kreeg het pand zijn oorspronkelijke kwaliteiten en kleuren terug. Waar ooit de pompen stonden, is nu een goed geoutilleerd kantoor ingericht (Bron: *Nieuwsbrief Rijksdienst voor de Monumentenzorg* 11 (1999), afl. 3).

Stelling van Amsterdam

Staatssecretaris Van der Ploeg van Cultuur tekent in een bezwaarschrift beroep aan tegen de plannen van de provincie Noord-Holland om een haven en een bedrijfsterrein te vestigen in de Wijkermeerpolder. Deze polder maakt deel uit van de Stelling van Amsterdam, een verdedigingsgordel met een lengte van 135 kilometer bestaande uit tientallen forten, dammen en sluisen, onderling verbonden door dijken en liniewallen, die in de negentiende eeuw rond de hoofdstad werd aangelegd. De Stelling staat sinds 1996 op de Werelderfgoedlijst van Unesco. De Stichting Stelling van Amsterdam waarschuwde een jaar geleden al dat het landschap rondom het verdedigingswerk door verschillende bouwplannen bedreigd werd. De Rijksdienst voor

Monumentenzorg probeert het gebied in zijn geheel tot 'beschermd gezicht' te verklaren, maar dat is een jarenlange procedure (Bron: *NRC Handelsblad*, 7 juli 1999).

Restauratie van stoomgemaal

Dankzij een restauratie zullen tegen het einde van dit jaar de stoomketel en stoommachine van het Appelternse stoomgemaal 'De Tuut' weer in werking zijn. Daarbij wordt er in de voormalige kolenloods een bescheiden bezoekerscentrum ingericht. In de loop van volgend jaar worden ook een tweede ketel en stoommachine opnieuw in gebruik genomen. Het uit 1918 daterende gemaal is tot 1965 in gebruik geweest, en kwam in 1984 in het bezit van de Monumentenstichting 'Baet en Borg'. Na voltooiing van de restauratie laat 'De Tuut' weer een belangrijk stukje waterstaatsgeschiedenis zien. Ooit waren er in het Polderdistrict Groot Maas en Waal acht stoomgemalen, maar hun taak is al lang geleden overgenomen door het elektrisch gemaal 'Quarles van Ufford' in de buurtschap Moordhuizen en het dieselgemaal 'Bloemers' naast het Appelternse gemaal (Bron: *De Gelderlander*, 29-7-1999).

Oudste dijk van Nederland ontdekt

Archeologen hebben in het Friese plaatsje Peins een zeker tweeduizend jaar oude dijk gevonden, tot nu toe de oudste van Nederland. Volgens archeoloog J. Bazelmans is dit het bewijs dat er al voor en in de Romeinse tijd dijken konden worden gebouwd. Het een en ander sluit nauw aan bij de bevindingen van T. de Ridder in zijn artikel over de inheems-Romeinse duikers en dammen bij Vlaardingen in het TvW 8 (1999), afl. 1, p. 21 (Bron: *Trouw*, 11-9-1999).